

Tworzenie i wykorzystywanie memów na lekcjach języka obcego

DOI: 10.47050/jows.2024.1.51-54

Uwielbiamy je, bo rozjaśniają jesienne poniedziałkowe poranki, wywołują uśmiech na twarzy, rozładują społeczne i indywidualne napięcia oraz niepokoje. Pamiętamy czas pandemii i terapeutyczną moc, jaką miały memy rozpowszechniane w mediach społecznościowych. Czemu by tej supermocy nie wykorzystać w procesie nauczania języków obcych?

Mem to kombinacja obrazu i tekstu, z reguły dowcipna lub ironiczna w przekazie. Tematyka memów jest bardzo zróżnicowana — od sytuacji codziennych po bieżącą politykę i ważne wydarzenia społeczne. Esencją każdego z nich jest wywołanie u odbiorcy reakcji: „Właśnie tak jest!” i uśmiechu. Memy angażują emocje, a to sprawia, że stają się dla nas interesujące i zostają lepiej zapamiętane.

Według badania instytutu opinii publicznej GfK Polonia z lutego 2016 r., opisywanego przez portal Gazeta.pl, 95% internautów wie, co to mem, 69% ceni memy za to, że są zabawne, 67% badanych uważa, że pomagają wyrażać poglądy oraz pozwalają nabrać dystansu do rzeczywistości. Wyniki wskazują także, że 61% badanych uważa, iż memy mają uniwersalny język, zrozumiały dla każdego, niezależnie od poziomu jego wiedzy.

Autorzy artykułu *Using Internet Memes to Develop Students' Motivation and Cross-Cultural Competence at the Lessons of English* postrzegają memy jako klucz do wzrostu motywacji wśród uczących się języka obcego i jako dobre uzupełnienie materiałów dydaktycznych. Kontekstem przez nich omawianym jest uniwersytecki kurs języka angielskiego dla studentów pierwszego roku. Na podstawie badań ankietowych udowodniono, że wykorzystanie memów internetowych jako dodatku do materiałów podręcznikowych zwiększyło świadomość językową i kulturą uczestników kursu. Stwierdzono, że memy internetowe są pomocne w rozwoju następujących umiejętności językowych:

- ➔ mówienia – służą jako dobry punkt wyjścia do dyskusji,
- ➔ poszerzania słownictwa – szczególnie w zakresie popularnych współcześnie słów i klisz językowych w języku obcym,
- ➔ pisania i rozwoju kompetencji międzykulturowych.

Poniżej podaję przykłady, w jaki sposób można wykorzystać memy na lekcji języka obcego.

MEM NA POCZĄTEK LEKCJI

Mem może być świetnym pretekstem do wprowadzenia nowego tematu lub dyskusji, gdyż, podobnie jak karykatura, zostawia uczniom przestrzeń do interpretacji. Oto przykładowe memy, które mogą być wykorzystane do rozpoczęcia rozmowy na temat podróży (Fot. 1 i 2), zdrowego stylu życia (Fot. 3, 4, 5), zainteresowań (Fot. 6 i 7) czy też do wprowadzenia tematu życia zawodowego (Fot. 8).

MAGDALENA
RACZYŃSKA-WĄSEK
Szkoła w Chmurze

Fot. 1.

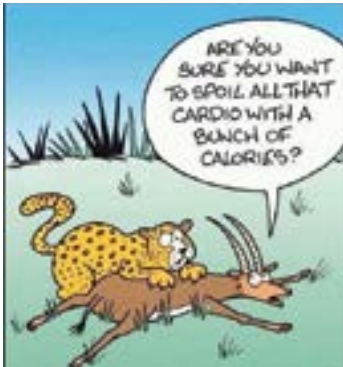

Fot. 2.

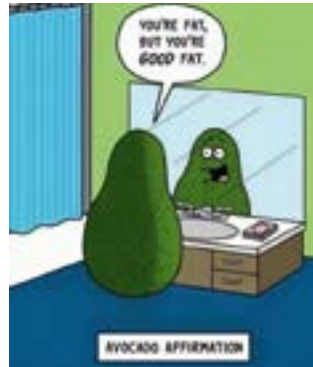
When the plane door shuts and there's still an empty seat next to you

Fot. 3.

Fot. 4.

Fot. 5.

Fot. 6.

Fot. 7.

Fot. 8.

MEM JAKO NARZĘDZIE DO NAUKI / UTRWALENIA NOWEGO SŁOWNICTWA

Prosimy uczniów, by stworzyli własne memy z nowym słownictwem lub definicjami znanych słów. Internet jest pełen narzędzi do przygotowania memów; większość jest darmowa. Możemy je znaleźć w App Store czy Sklepie Google Play. Są to m.in.: Canva, Giphy, Meme Generator, Meme Creator, Quick Meme. Należy uczulić uczniów, by wybierali darmowe programy.

Każde narzędzie do tworzenia memów prowadzi nas przez kilka prostych kroków:

1. Wybierz rozmiar i orientację mema (pionowa lub pozioma).
2. Wybierz spośród gotowych szablonów i ikon lub zaprojektuj własne od podstaw.
3. Wybierz lub prześlij obrazy, zdjęcia i/lub grafiki, które chcesz uwzględnić.
4. Dodaj swój tekst, wybierając preferowaną czcionkę.
5. Dostosuj tło i schemat kolorów według własnego uznania.
6. Zapisz swoją pracę! Pobierz i zapisz jako plik PNG, JPG lub GIF.
7. Zawsze udostępniaj — za pośrednictwem mediów społecznościowych, poczty elektronicznej, wiadomości tekstowych lub systemu udostępniania plików w klasie.

Niech memy staną się przyczynkiem do powtórzenia słownictwa. Osobiście preferuję w tym przypadku klasową grupę whatsappową, ale opcji jest naprawdę wiele. Ważne, aby w tworzenie memów uczniowie zaangażowali się emocjonalnie – niech przygotowują je z wykorzystaniem np. ulubionych bohaterów z filmów lub z animacji. Następnie efekty swojej pracy udostępniają na grupie na WhatsAppie lub Facebooku. Tworząc samodzielnie memy, uczniowie robią coś kreatywnego, a przy tym utrwalają nowe słownictwo. Smartfon – często zakazywany jeszcze na lekcjach w szkole, a nieodłączny i ukochany element rzeczywistości naszych uczniów – może być wreszcie wykorzystany w procesie nauczania.

KOMPLEMENT DLA UCZNIĄ

Chcesz pochwalić ucznia za dobrze wykonaną pracę? Użyj mema lub gifa i prześlij mu memowy komplement w języku obcym. Twoje wsparcie oraz poczucie humoru na pewno zostaną docenione.

KREATYWNE PISANIE

W przypadku kreatywnego pisania uczniowie mogą zacząć od mema przygotowanego przez nauczyciela i wymyślić historię o przedstawionej na nim sytuacji. Oto przykłady materiałów do napisania krótkiej historyjki (Fot. 9 i 10) lub rozprawki na przykład na temat roli social mediów we współczesnym świecie (Fot. 11).

Fot. 9.

Fot. 10.

COTYGDNIOWY KONKURS NA NAJLEPSZY MEM

Uczniowie szukają w social mediach istniejących już obcojęzycznych memów, a następnie w poniedziałek, np. w klasowej grupie na komunikatorze, każdy umieszcza dwa z nich. Pod koniec tygodnia uczniowie wybierają w głosowaniu najlepszy mem.

PROJEKT Z MEMAMI

Zasady projektu

- ➔ memy muszą być twórczością własną uczniów;
- ➔ tematyka memów ma dotyczyć omawianych w danym okresie treści nauczania (np. zdrowie, podróżowanie i turystyka, praca, życie prywatne, sport, człowiek – wszystkie treści programowe mogą stać się ciekawym tematem);
- ➔ każdy uczeń wysyła w określonym terminie na szkolny adres mailowy maksymalnie 3 memy.

Podsumowanie

Uczniowie cieszą się z projektów z wykorzystaniem memów, bo dają im one możliwość traktowania nauki w twórczy sposób, na dodatek przy pomocy narzędzia, które kochają – smartfona z jego aplikacjami. Memy są świetnym sposobem na wprowadzenie radosnej i pozytywnej atmosfery na lekcji i na zaangażowanie uwagi. Zwiększają motywację do nauki, są bliskie rzeczywistości naszych uczniów, więc warto je wykorzystywać w procesie nauczania języka obcego. Zwłaszcza że mogą być pomocne w trenowaniu tak ważnych umiejętności jak kreatywne pisanie czy mówienie oraz w poszerzaniu słownictwa.

BIBLIOGRAFIA

- *Barometr nastrojów Polaków, czyli najpopularniejsze memy i ich odbiorcy* (2016), Gazeta.pl, <shorturl.at/ipqC0>, [dostęp 21.09.2023].
- Shchukina, I., Kudinova, V., Kudinova, O., Kondratenko, N., Shashkova, S. (2022), *Using Internet Memes to Develop Students' Motivation and Cross-Cultural Competence at the Lessons of English*, „INTED 2022 Proceedings”, s. 7364–7369.

MAGDALENA RACZYŃSKA-WĄSEK Absolwentka wydziału filologii germańskiej na Uniwersytecie Wrocławskim, nauczycielka języka niemieckiego w Szkole w Chmurze, lektorka języka niemieckiego i angielskiego.

Fot. 11.

When you bake a fantastic cake
but have nowhere to post it,
because internet doesn't exist yet.

